

3 - плацента звичайної форми з клінічними проявами хронічної плацентарної недостатності;

4 - екстрахоріальна плацента з клінічними проявами хронічної плацентарної недостатності.

Імуногістохімічна методика з первинними антитілами проти плацентарного лактогену та візуалізацією первинних антитіл стрептавідин-біотиним методом з використанням діамінобензидину. Дофарбовування клітинних ядер гемалауном Майєра. Об.40*, Ок.10*.

Висновки. Хронічна плацентарна недостатність екстрахоріальної плаценти, зумовлена незрілістю хоріальних ворсин, може бути компенсована на рівні метаболізму, зокрема, як це показано на прикладі дослідження концентрації плацентарного лактогену у цитоплазмі синцитіотрофобласта хоріальних ворсин.

Література:

1. Тюленева О. А. Вертикальний та горизонтальний гетероморфізм в екстрахоріальних плацентах / О. А. Тюленева // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю з дня народження професора Н.М.Шинкермана «Патологоанатомічна діагностика хвороб людини: здобутки, проблеми, перспективи», Чернівці, 2007. ~ С 176 - 178. 2. Давиденко І.С. Робоча класифікація хоріальних ворсинок плаценти для цілей інформаційного аналізу / І. С. Давиденко // Акт. пит. клін. та експерим. мед.: матер. 85-ї підсумк. наук, конф., присвяч. 60-річчю Бук. держ. мед. академії. - Чернівці: БДМА, 2004 - С,283-286. 3. Давиденко І. С. Використання теорії інформації для оцінки структурної організації різних типів хоріальних ворсинок плаценти при фізіологічній вагітності / І. С. Давиденко // Вісник морфо л. - 2005. -№ 1(11). - С. 5-10. 4. Милованов А. П. Патологія системи мати-плацента-плід : керівництво [для лікарів] / А. П. Милованов. - М.; Медицина, 1999. - 448 с. 5. Benirschke K. Pathology of the Human Placenta / K. Benirschke, P. Kaufmann, R. N. Raergen. - [5th ed]. - New York : Springer, 2006. - 1050 p. 6. Haggerty P. Placental nutrient transfer capacity and fetal growth / P. Haggerty, S. Allstaff, G. Hoad // Placenta. - 2002. - Vol 23. - P. 86 - 92. 7. Kaufmann P. Aspects of human fetoplacental vasculogenesis and angiogenesis. II. Changes during normal pregnancy / P. Kaufmann, D. S. Charlock-Jones, T. M. Mayhew // Placenta. - 2004. - Vol. 25. - P. 114 - 126,

INFEKCONNY ONEMOCNENI

Бендас В.ф.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ТА ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА УРОГЕНІТАЛЬНОГО КАНДИДОЗУ

Урогенітальний кандидоз (УГК), описаний ще батьком медицини Гіпократом. Це досить розповсюджена патологія що зустрічається в переважній більшості прекрасної половини людського роду - від дитячого до постменопаузального, але переважно репродуктивного віку. Так, по даним ряду авторів, близько 75% жінок упродовж життя хоча б один раз перенесли УПС, а в половині з них захворювання часто носить рецидивуючий характер, порушуючи не тільки якість життя, але й стан здоров'я. Останнім часом ми спостеріпаємо ріст захворюваності (у 2 рази за останні 10 років), багато в чому пов'язаний а різноманітними зовнішніми факторами, що дозволяє привласнити УГК модний нині ярлик «хвороби цивілізації».

Леуш С. С. і співавтори (2003) виділяють наступні клінічні варіанти УГК:

1. Безсимптомне носійство - *Candida* виявляється в 15-20% невагітних жінок репродуктивного та перименопаузального віку. Безсимптомний перебіг, відсутність клінічних ознак захворювання, у вагітній жінці секреті переважають лактобацили та присутні кандиди в низькому титрі.

2. Дійсний кандидоз - кандиди є монозбудником, викликають клінічно виражену картину вагінального кандидозу, причому у вагінальному біоценозі присутні гриби роду *Candida* і лактобацили у високому титрі.

3. Рецидиви УГК (5-25% пацієнток) обумовлені особливостями макроорганізму та особливостями збудника.

Однак, останнім часом деякі автори вважають раціональним розглядати збудника УГК як патогенну мікрофлору навіть у відсутності клінічних проявів.

Відомо більше 100 видів дріжджоподібних грибів роду *Candida*, у клінічній урогенітальній практиці найчастіше зустрічаються:

« *Candida albicans* - в 85-90% випадків;

« *Candida parapsilosis, tropicans* - в 5-10% випадків;

* *Candida glabrata* - в 1-3% випадків.

Діагностика УГК звичайно не є складною і заснована на скаргах пацієнтки, характерних клінічних ознаках і даних лабораторних методів: мікроскопія в пофарбованих (за Грамом, Цілем-Нільсеном, Романовським-Гімзою) препаратах, культуральна діагностика, серологічні методи (РА, РЗК), іноді ДНК-методи (ГОІР ~ полімеразна ланцюгова реакція).

При мікроскопії виявляються закруглені або овальної форми бруньковаті клітини розміром 6-10 мкм. Клітини, які у вузьких місцях подовжуються і прилягаючи одна до іншої, утворюють ланцюжки -псевдоміцелії. Розмноження здійснюється шляхом багатополосного брунькування. Гриби роду *Candida* аероби, які належать до умовно-патогенних збудників, нерідко є сапрофітами слизових оболонок (ротової порожнини, кишечника, піхви) та шкіри.

На щільних середовищах культура росте у вигляді блискучих, кремово-білих колоній, по периферії колоній можуть зустрічатись фрагменти псевдоміцелію. Первинну ідентифікацію *Calbicans* можна виконати, поставивши тест на формування ростових трубок, які утворюються при інкубуванні культури в сироватці крові через 2-3 години при 37°C. Вони утворюються на вегетативній клішні, і їх необхідно відрізнити від псевдоміцелію. При мікроскопії спостерігаються клітини *S.albicans* з «відростками», одні з яких-псев до міцелій (біля основи клітини формуються проксимальне кільце), а інші-ростові трубки: вони відходять від клітини перпендикулярно і не мають проксимального кільця.

Найчастіше для серогічної діагностики використовують реакцію аглютинації та реакцію звязування комплементу. Для постановки цих реакцій краще використовувати антигени з культур, виділених від хворої на кандидоз людини (автоштами). Для більш надійної серологічної діагностики урогенітального кандидозу слід використовувати не одну із названих реакцій, а дві разом.

На думку В. В. Аковб'яна, групами ризику з виникнення УГК є: хворі на захворювання крові (наприклад, різні анемії); ендокринні порушення (цукровий діабет); туберкульоз; важкі гнійні процеси; з тривалою терапією антибіотиками, гормонами, імунодепресантами; пацієнти, які отримують променеву терапію; робітничі заводи з переробки фруктів, овочів, кондитерських виробів, з виробництва антибіотиків, білково-вітамінних концентратів та інших біологічно активних речовин; медичні працівники.

Провокуючими факторами розвитку УГК можуть бути: антибіотикотерапія; застосування оральних контрацептивів - довгостроково або з високим вмістом зетрогенів; вагінальні спринцювання й застосування сперміцидів; діабет, некойтрольовані порушення вуглеводного обміну; гостра респіраторна інфекція; різні гінекологічні маніпуляції (введення внутрішньо маткових спіралей, гістероскопів, гістеросальпінгографія та ін.); вагітність.

Очевидним фактом є те, що у вагітних рівень захворюваності на УГК у 2-3 рази вищий за рівень захворюваності на УГК у не вагітних, який обумовлений зсувом рН вагінальних виділень у кислу сторону. Це пов'язано з гормональною перебудовою організму, що викликає зміни клітинного імунітету і зміну активності лейкоцитів (Кира Е. Ф., 2000). Як підкреслюють Леуш С. С і соавт. (2003), особливістю перебігу УГК є здатність комбінації кандидозної інфекції з іншою умовно-патогенною бактеріальною флорою, що має високу ферментативну та візуючу активність, і сприяє пенетрації кандид у слизову оболонку геніталій. Осо-

близостями УГК на сучасному етапі є здатність до поширення, хронічного та рецидивуючого перебігу, а також до частого розвитку в грибів роду *Candida* резистентності до багатьох лікарських препаратів. На думку Pollak J. et al. (1994), хронічний рецидивуючий УГК є формою ускладненого перебігу УГК, який характеризується наявністю чотирьох або більше випадків діагностованої інфекції за рік. При наявності хронічного рецидивуючого УГК нерідко спостерігаються порушення в системі клітинного імунітету, що проявляються у вигляді придбаної, іноді транзиторної, неповноцінності антиген-специфічної функції Т-лімфоцитів, що деякою мірою сприяє безконтрольній проліферації і розмноженню дріжджоподібних грибів (Татарчук Т. Ф. і соавт., 2003). Основне значення в структурі причин розвитку хронічного рецидивуючого УГК має стан макроорганізму, його імунна система, та сприйнятливість до інвазії дріжджоподібних грибів.

Дослідження останніх років показали, що рецидивуючий УГК не є результатом реінфікування статевих шляхів кандидами, а зумовлений ослабленням імунного статусу макроорганізму, підвищенням вірулентності мікроорганізмів і придбаною резистентністю до полієнових або імідазольних препаратів (Fidel P. I, Sobel I D., 1996).

На думку Татарчук Т. Ф. і співавторів (2003), слід розглядати зміни на рівні мікробіоценозу, порушення імунного та гормонального статусу не тільки як причину розвитку хронічного УГК, але і як його можливі наслідки. Порушення нормальної функції нейроендокринної та імунної систем можуть обумовлювати виникнення хронічного рецидивуючого УГК, а розлад функціонування цих систем може виникати внаслідок наявності хронічної кандидозної інфекції.

К.мед.н. Мелеико СР., Андрущак М.А., Кривецкая С,С.
Вуковинский госуларственный медицинский университет, Украина

СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ДИАГНОСТИКИ ВИЧ-ИНФЕКЦИИ

Основные методы лабораторной диагностики ВИЧ-инфекции включают выявление антител к вирусу, вирусных антигенов и выделение вируса в культуре клеток [1].

«Золотым» стандартом диагностики ВИЧ-инфекции служит определение антител к ВИЧ с помощью иммуноферментного анализа Чувствительность метода составляет более 99,5%. Используются наборы тест-систем, позволяющие определять антитела как к ВИЧ-1, так и к ВИЧ-2. Специфичность этого метода низкая. Причинами ложноположительного результата могут быть наличие в сыворотке антител к НЛА класса IT и другим аутоантигенам, болезни печени или недавняя вакцинация против гриппа [3].